

નારી વિશ્વ
દિવ્યાશા દોશી

divyasha.doshi@
bombaysamachar.com

લગ્નજીવનમાં પતિ દ્વારા સંબંધ એ ગુનો ન બને
એવું સુપ્રીમ કોર્ટે ફરી કહ્યું થોડા સમય પહેલાં

ટ્રિપલ તલાકનો મુદ્દો એટલો બધો ચર્ચાયો કે સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલાં નિવેદન પ્રત્યે સામાન્ય માણસોનું ધ્યાન ગયું જ નહીં. વળી તેને પિતૃસત્તાક સમાજ સાથે સંબંધ હોવાથી પણ તેને નજરઅંદાજ કરવામાં આવે છે એવું કહી શકાય. મેરિટલ રેપ એટલે કે પતિ દ્વારા પત્ની પર થતાં બળાત્કારને ગુનાહિત માની શકાય નહીં એવું સુપ્રીમ કોર્ટે ઈન્ડિપેન્ડન્ટ થોટ વિરુદ્ધ યુનિયન ઈન્ડિયાના કેસમાં ચુકાદો આપતા કહ્યું. આ વાત છે ઓગણના પહેલાં અઠવાડિયાની. ઈન્ડિયન પીનલ કોડ ૩૭૫માં ૨ એક્સેપ્શનમાં બદલાવ લાવવાની ના પાડી દીધી છે. આ સેક્શન એક્સેપ્શન પતિને પ્રોટેક્ટ કરે છે. આ સેક્શનમાં કહેવાયું છે કે પતિ પોતાની પત્ની જે ૧૫ વરસથી નાની ન હોય તેની સાથે ઈન્ટરકોર્સ એટલે કે સેક્સ કરે તો તે બળાત્કાર ન ગણી શકાય. પણ એ જ એક્સેપ્શનમાં એવું પણ કહેવાયું છે કે પુરુષ જો ૧૮ વરસથી નાની સ્ત્રી સાથે તેની સંમતિ કે સંમતિ વિના સેક્સ કરે તો તે બળાત્કાર કહેવાય. અર્થાત જો સગીરા પરિણીત હોય તો તે બળાત્કાર ન કહેવાય. ઈન્ડિપેન્ડન્ટ થોટ જેમણે ૨૦૧૩માં અરજીમાં માગણી કરી હતી કે દરેક સગીરાને સલામતી મળવી જોઈએ પછી તે પરિણીત હોય કે ન હોય તેમને લગ્ન કર્યા હોય કે ન કર્યા હોય.

આપણે ત્યાં સ્ત્રીએ લગ્નની સંમતિ આપી એટલે સેક્સની પણ સંમતિ આપી એવું માની લેવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત સેક્શન વિશે વાત થઈ તે તો માઈનર એટલે કે સગીરાના સંદર્ભમાં છે. પણ મેરિટલ રેપ વિશે આપણે ત્યાં ગંભીરતાથી વિચારાતું નથી. હકિકતમાં તો ભારતમાં સૌથી વધુ છોકરીઓના બાળવિવાહ થાય છે. એટલે કે પંદર વરસ કરતાં મોટી હોય પણ ૧૮ વરસ કરતાં નાની હોય. અને લગ્ન કર્યા બાદ આ બાળકી જે પત્ની અને તેની સાથે સંબંધ બાંધવો પતિ માટે ગુનો નથી બનતો. સ્ત્રીઓ સૌથી વધુ ઘરમાં જ હિંસાનો શિકાર થતી હોય છે તે અનેક અભ્યાસોમાં સાબિત થયું છે. ૨૦૧૨માં નિર્ભયા કેસ થયો ત્યારબાદ સ્ત્રીઓ પર થતી સેક્સુઅલ હિંસા બાબતે આકરા નિયમો ઘડવા માટે ત્રણ જણાંની વર્મા કમિટી રચવામાં આવી હતી. તેમાં ભારતના પ્રથમ મહિલા ન્યાયાધીશ સ્વ.લીલા શેઠ પણ હતા. લીલા શેઠ મેરિટલ રેપના હિમાયતી હતા. તેમનું માનવું હતું કે જો

બંધબારણો ચીસો પણ દબાવ છે

મેરિટલ રેપનો કાયદામાં સમાવેશ થાય તો અનેક સ્ત્રીઓને હિંસક પતિ સામે રક્ષણ મળી શકે. જો કે મોટાભાગના માનવું છે કે આવો કાયદો લાવવાથી તેનો દુરુપયોગ થઈ શકે અને લગ્ન સંસ્થા સામે ખતરો ઊભો થાય. વળી આ બળાત્કાર સાબિત કરવાનું મુશ્કેલ બને.

સૌથી વધારે ડોમેસ્ટિક વાયોલેન્સ એટલે કે ઘરેલું હિંસાના ગુનાઓ બને છે. ૨૦૧૩ના નેશનલ કાર્ડમ બ્યુરોનો રેકોર્ડના(એનસીબીઆર) આંકડા જોઈએ તો ૧,૧૮,૦૦૦ ઘરેલું હિંસાના કેસ નોંધાયા હતા. જ્યારે નોંધાયા હોય એનો આંકડો પણ કંઈ ઓછો નહીં હોય. એવું આ ક્ષેત્રે કામ કરતાં નારી સંગઠનો અને સમાજશાસ્ત્રીઓનું માનવું છે. એનસીબીઆરના પ્રમાણે ૮૮% બળાત્કાર સ્ત્રીના નજીકની વ્યક્તિઓ દ્વારા જ થતા હોય છે. આપણે તેમાં મિત્રો, સંબંધીઓ, સહકર્મચારીઓ માની લઈએ પણ પતિ વિશે વિચારી શકતા નથી.

એક સ્ત્રી નામે મનીષા(બોટ્ટું નામ) ૧૮ વરસની હતી ત્યારે એરેન્જડ મેરેજ થયા. પતિને તે હજી જાણતી પણ નહોતી અને પહેલીવાર જ તેને એકાંતમાં મળી રહી હતી. એટલે લગ્નની રાત્રે તે સેક્સ માટે તૈયાર નહોતી પણ તેના પતિએ તેની વાત ન માની અને તેની ઈચ્છા વિરુદ્ધ તેની સાથે સંબંધ બાંધ્યો.

લગ્નના છ વરસ થયા અને તેનો પતિ દારૂ પીને તેની સાથે જબરદસ્તીથી સંબંધ બાંધતો. હિંસક પણ થતો. તે ગર્ભવતી થઈ અને ડોક્ટરે થોડો સમય સંબંધ બાંધવાની ના કહી હતી, પણ તેનો પતિ માનવા તૈયાર

નહોતો. તેનો ગર્ભ પડી ગયો. કસુવાવડના ત્રીજા જ મહિને તે ફરીથી ગર્ભવતી બની.

બીજી એક સ્ત્રીની વાત છે તેના લગ્નને ત્રણ વરસ થયા. તેને નોકરી મળી પણ પગાર બધો તેનો પતિ લઈ લેતો. બાળકને પ્લે સ્કૂલમાં મૂકવા માટે તેણે પતિ પાસે પૈસા માગ્યા તો માર પડ્યો અને તેનું નાક તોડી નાખ્યું. અને તેના પર બળાત્કાર કર્યો. તે ડોક્ટર પાસે ગઈ ટાંકા આવ્યા. તે નજીકના પોલીસ સ્ટેશને ગઈ. પોલીસોએ સહાનુભૂતિપૂર્વક સાંભળ્યું, આ પીવડાવીને તેને ઘરે જઈને એડજસ્ટ કરવાનું કહ્યું. તેના કોમ્પ્રોમાઈઝ કરવાથી પતિની હિંસા ઓર વધી. હિંસક બળાત્કારનો તે ભોગ બનતી. માતાપિતાએ સમાજ શું કહેશે છૂટી થઈશ તો કહી તેને હજી કોમ્પ્રોમાઈઝ કરવાની સલાહ આપી. પણ તેણે હિંમત કરીને જુદી રહેવા લાગી અને છૂટાછેડાનો કેસ કર્યો. છૂટા થયા બાદ તેની નોકરી કાયમી થઈ. તેણે પીએચડી પણ કર્યું અને સુખી થઈ. તેનું કહેવું હતું કે સ્ત્રીએ પોતાના જીવનની જવાબદારી લેવી જોઈએ. કોઈ બીજું તેની સહાય કરી શકતું નથી.

૨૦૧૩ની સાલમાં સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘે ભારત સહિત છ પેસેફિક એશિયન દેશોમાં ૧૦૦૦૦ પુરુષોનો સર્વે કરાવ્યો. તેમાં મોટાભાગના પુરુષોએ પોતાની પત્ની પર બળાત્કાર કર્યાનું કબૂલ્યું હતું. આપણે ત્યાં એવી પણ માન્યતા છે કે મદદનાગી તો જ પુરવાર થાય જો પુરુષ પોતાની પત્નીને દાબમાં રાખે. તેને ડરાવીને રાખે. ૨૦૧૪માં યુનાઈટેડ નેશન (જુઓ પાનું ૩) ►►

કેળા એટલે ધ બેસ્ટ

ફળ અને લીલા શાકભાજી આરોગ્ય માટે ગુણકારી છે એ તો સૌ કોઈ જાણે જ છે. મોસમ પ્રમાણે રોજ તાજા રસદાર ફળ ખાવાથી શરીર તંદુરસ્ત રહે છે, પરંતુ હાલ બજારમાં ફળના જે ભાવ બોલાય છે એ જોતા નિયમિત રીતે વિવિધ ફળોનું સેવન કરવું સામાન્ય વ્યક્તિને પરવડે નહીં.

મોસમ મુજબ ફળ ખાવા આરોગ્ય માટે લાભદાયી હોવા છતાં પોષાતા ન હોવાથી લોકો ખરીદી શકતા નથી. આના પર્યાયરૂપે કેળા સૌથી ઉત્તમ ફળ છે. કેળા એક એવું ફળ છે જે સૌ કોઈને પરવડે. કેળા સસ્તા પણ છે અને આરોગ્યપ્રદ પણ.

આરોગ્ય નિષ્ણાતોનું માનવું છે કે કેળા જ એકમાત્ર એવું ફળ છે જે સહેલાઈથી ઉપલબ્ધ છે, સસ્તા છે અને તેમાં ભરપુર માત્રામાં પોષક તત્ત્વો છે. દક્ષિણ ભારતમાં કેળાનો મહત્તમ ઉપયોગ થાય છે. દક્ષિણ ભારતમાં કેળાને ઉકાળીને ખાવાની પ્રથા છે. કેળાં ડાયનિંગ ટેબલ પર હોવા જોઈએ એવું તેઓ માને છે. દક્ષિણ ભારતમાં નાના મોટા સૌ કોઈ કેળાનું સેવન કરે છે. માત્ર ફળ જ નહીં તેઓ કેળાના પાનનો પણ ભરપુર ઉપયોગ કરે છે. કેળાના સેવનથી શરીર હૃષ્ટપુષ્ટ

રહે છે. તમારી દિનચર્યામાં લીલા શાકભાજીની સાથે સાથે કેળા અને કસરતનો સમાવેશ કરવાથી તંદુરસ્તી જળવાઈ રહે છે. કેળાના સેવનથી માનસિક અને શારિરિક રીતે નિરોગી રહી શકાય છે. રોજ કેળા ખાવાથી રોગપ્રતિકારક શક્તિ વધે છે.

પોષક તત્ત્વો અને ઊર્જાની દૃષ્ટિએ કેળા અગ્રક્રમે છે. તેની તુલના અન્ય ફળ સાથે થઈ જ ન શકે. આપણા મુખ્ય આહાર માટે અનિવાર્ય તમામ પોષક તત્ત્વો કેળામાં રહેલા છે. આરોગ્ય નિષ્ણાતોના કહ્યા અનુસાર પાકેલાં કેળાનું સેવન વધુ લાભદાયી છે. કાચા કેળાનું શાક ખાવામાં સ્વાદિષ્ટ અને પૌષ્ટિક છે. કેળાના શાકમાં વધુ પડતા તેલ મસાલા ઉમેરવાથી દૂર રહેવું જોઈએ. માઇગ્રેન, માથાનો દુખાવો, ગેસની તકલીફમાં કેળા ખાવાથી ફાયદો થાય છે. કેળા સહેલાઈથી મળી જતા હોવાથી આપણે તેના ગુણને અવગણીએ છીએ. આ સસ્તું અને શ્રેષ્ઠ ફળ છે. કેળામાં પ્રોટીન, એ, બી, બી-૧૨, બી-કોમ્પ્લેક્સ, કેલ્શિયમ, પોટેશિયમ, ફોસ્ફરસ, મેનેશિયમ, લોહ તત્ત્વ, સોડિયમ અને આયોડિન જેવા ઘટકો રહેલા છે. સાદી ભાષામાં કહીએ તો તમામ પોષક તત્ત્વોથી ભરપુર કેળા શ્રેષ્ઠ ફળ છે. ■